

Motion av Lena-Maj Anding m fl (mp) om policy för exponering av elektriska fält

I luften runt om oss blir det allt tätare med mobilsignaler, TV- och radiovågor, man kan faktiskt tala om "elektrosmog". Och den utvecklingen har i stort sett skett de senaste 20 åren.

Arbetskyddsstyrelsen, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Statens strålskyddsinstitut rekommenderar en försiktighetsprincip i AD.1477 som lyder:

"Om åtgärder som generellt minskar exponeringen kan vidtas till rimliga kostnader och konsekvenser i övrigt bör man sträva efter att reducera fält som avviker starkt från vad som kan anses normalt i den aktuella miljön. När det gäller nya elanläggningar bör man redan vid planeringen sträva efter att utforma och placera dessa så att exponeringen begränsas."

Forskningen omfattar över 10 000 rapporter inom biologisk interaktion med elektromagnetiska fält, men bara ett tiotal om elöverkänslighet. Det behövs mycket mer forskning inom området men det borde vara självklart att man följer försiktighetsprincipen.

Socialstyrelsen beskrev redan 1995 att det finns stöd för samband med magnetfält i boendemiljön och barnleukemi. Vissa forskare menar att det också kan finnas ohälsosam påverkan av kombinationen metallbelastning i kroppen och exponering av elektromagnetiska fält.

Med utvecklingen inom administrationen och datajournalernas införande i vården finns det idag många datorer på landstingets arbetsplatser. Landstinget har ansvar både för sin egen personal och för de människor som söker hjälp inom vården.

Landstinget behöver ta elöverkänslighet mer på allvar och ta fram en policy som omfattar elkvalitet, elmiljö och arbetsmiljö i stort och policyn bör omfatta både förebyggande åtgärder samt en handlingsplan hur man kan agera vid akuta besvär av elöverkänslighet. Landstinget måste se till att det finns mottagningar som kan ta emot elöverkänsliga personer, där det ska finnas begränsningar t.ex. avseende mobiltelefoner, närliggande mobilsändare, lysrör och högspänningsledningar.

Det viktigaste är en nödvändig attitydförändring hos den medicinska personalen för att acceptera elöverkänslighet som diagnos. Kunskapen behöver därför öka inom landstingen vad gäller elektromagnetiska fält och dess verkningar på hälsan. Allmänläkare bör ha kompetens att göra bedömning om en persons symtom kan handla om elöverkänslighet. Och landstinget bör också se till att det finns någon att remittera till, antingen i egen regi eller tjänst som köps in för de patienter som behöver ytterligare hjälp än det primärvården kan erbjuda. Socialstyrelsens föreskrift 1998:3 ger förslag på labbprover som kan övervägas men det är viktigt att se hela livsmiljön, boende, arbete d.v.s. både yrkes- och sociala förhållanden.

Precis som reumatiker, synskadade, hörselskadade och andra med funktionshinder kan få tips av landstinget om hjälpmedel borde även elöverkänsliga få hjälp och råd hur man kan förbättra sin närmiljö.

Med anledning av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

- att ta fram en policy för elmiljön i Stockholms läns landsting enligt motionens intentioner
- att verka för att kunskapen om elöverkänslighet ökar hos landstingets personal
- att se till att landstinget kan ge råd om hjälpmedel och närmiljö även till elöverkänsliga

Stockholm, den 10 september 2002

Lena-Maj Anding

Bengt Cedrenius

Åke Askensten

Elin Låby

Sunhild Dietrich-Larsson

Håkan Apelkrona

Roland von Malmberg